

VEILIGHEIDSREGIO

Nieuwsbrief

In dit nummer onder andere:

- Nieuwe hoofdstructuur VRZ
- Tussenstand Pro-actie en Preventie
- Kwaliteit brandweerzorg
- GHOR bruist van ambitie
- Virtueel oefenen CoPI

De Veiligheidsregio Zeeland staat voor:

Voorkomen

Wij signaleren risico's en gevaren en waar mogelijk halen we ze weg.

Vorbereiden

Wij zorgen voor een goed opgeleide organisatie die klaar staat.

Verhelpen

Wij zorgen voor de juiste hulp als u in nood zit en nemen de bedreiging weg.

Verbeteren

Wat we beter kunnen, zullen we beter doen.

Verbinden

Wij zijn de centrale schakel voor fysieke veiligheid in Zeeland.

Training wethouders geslaagd

Woensdag 27 februari jl. ging het trainingsprogramma voor wethouders "Bestuurlijk leiderschap in crisissituaties" formeel van start. Elf wethouders uit zeven Zeeuwse gemeenten kwamen bijeen om zich te verdiepen in hun rol als (loco) burgemeester in crisissituaties.

Deze eerste module van het trainingsprogramma heeft tot doel feeling te krijgen met de bijzondere aspecten van de burgemeestersfunctie als opperbevelhebber en burgemeester onder crisissituaties.

Aan de hand van casuïstiek, zowel nationaal als Zeeuws, kwamen zaken aan de orde als:

- de betekenis van GRIP bij het positioneren

van de burgemeestersfunctie in een crisissituatie; van de burgemeestersfunctie in een crisissituatie;

- de uitdaging om in de eerste uren op te treden als 'het gezicht van de rampenbestrijding' terwijl je beeldvorming nog nauwelijks op orde is en de operationele diensten de vrijheid nodig hebben om hun werk te doen;

- in de nafase 'grip' houden op een gecoördineerde afhandeling van een soms lange nasleep terwijl er vaak al is afgeschaald;
- de uitdaging om te kunnen vertrouwen op competente adviseurs, maar daarbij ook de juiste kritische vragen te stellen om bij dilemma's te komen tot een goede afweging van alternatieven.

De Provincie Zeeland trad op als gastheer waarbij Jeroen Zonnevillle in het Provinciaal Coördinatie Centrum (PCC) een beeld gaf van de taken en werkwijze van de Provincie onder crisissomstandigheden. De Commissaris van de Koningin, drs. K.M.H. Peijs, sprak haar waardering uit over het initiatief en de

enthousiaste deelname en benadrukte het belang om ook in de toekomst samen - als gemeenten, provincie en veiligheidsregio - te blijven werken aan een veilig Zeeland.

André Franssen, coördinator van het Regionaal Oefenbureau demonstreerde voor deze gelegenheid het systeem voor 'Virtueel oefenen' dat inmiddels voor de operationele diensten in gebruik is.

De training werd verzorgd door Gerard Wessel, projectmanager opleiding & training Veiligheidsregio Zeeland, met assistentie van Menno van de Wetering, ambtenaar Openbare Veiligheid van de gemeente Schouwen-Duiveland, namens de intergemeentelijke

werkgroep Opleiden en Oefenen. Na afloop van de training overhandigde directeur Frans Captijn de deelnemers het Certificaat Bestuurlijk Leiderschap in crisissituaties.

Op 28 mei 2008 wordt deze module I herhaald. Deze training is inmiddels volgeboekt.

Op 19 november 2008 gaat module II 'Besluitvorming onder druk' van start. Deze vindt plaats in samenwerking met de Politie Academie Ossendrecht.

Voor meer informatie: Gerard Wessel, tel. (0118) 421199 of g.wessel@vrzeeland.nl

De nieuwe hoofdstructuur van de Veiligheidsregio Zeeland

De afgelopen maanden is de nieuwe hoofdstructuur van de Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) aan verschillende belanghebbenden gepresenteerd: de medewerkers en Ondernemingsraad, het Dagelijks en het Algemeen Bestuur, de Veiligheidsdirectie, de Zeeuwse Kring van gemeentesecretarissen en het Regionaal Management Overleg van Zeeuwse brandweercommandanten.

Uitgangspunt bij de uitwerking van de nieuwe hoofdstructuur zijn de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zeeland, het takenpakket dat door het Algemeen Bestuur in juni 2007 is vastgesteld en de notitie Organiseren in een Netwerk van september 2007 [zie ook het kader op pag 3]. Tevens anticipeert de structuur op de multidisciplinaire taken en bevoegdheden op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing die in de concept Wet op de Veiligheidsregio primair aan de Veiligheidsregio worden toegekend en niet meer primair bij de brandweer liggen (conform de Wet Rampen en Ongevallen).

De Veiligheidsregio Zeeland is één juridische organisatie met daarin ondergebracht:

- Centrale organisatie voor multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing,
- Brandweer Zeeland, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en Gezamenlijke Meldcentrale Zeeland (GMZ) die vanuit hun primaire taken/producten een bijdrage leveren aan de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing,
- Concernondersteuning: bedrijfsvoering en bestuurs- en projectondersteuning.

Uitgangspunt in de sturing op rollen blijft dat de directeur VRZ primair de rampenbestrijding & crisisbeheersing (multidisciplinair) en de bedrijfsvoering aanstuurt en in beginsel de operationele eindverantwoordelijkheid draagt. De (monodisciplinaire) basiszorg wordt door netwerkpartners verzorgd. Vanuit de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zeeland maken de GMZ (onderdelen brandweer en ambulance/GHOR) en Brandweer Zeeland als netwerkpartner deel uit van de juridische organisatie VRZ, maar staan zij op enige afstand van de directeur en hebben ze binnen beheersmatige kaders vergaande eigen bevoegdheden om hun primaire processen vorm te geven.

Vijf kwartiermakers hebben de afgelopen periode uitgewerkt waar alle multidisciplinaire VRZ-taken en mono-disciplinaire taken/producten van GMZ, (regionale) brandweer en GHOR binnen de nieuwe

Veiligheidsregio - spil in het netwerk

organisatiestructuur moeten worden ondergebracht. Het vernieuwende daarin is dat deze taken daadwerkelijk multidisciplinair onderling worden opgepakt en ondergebracht binnen de clusters Regie en Advies & Informatievoorziening. Waar veel andere

Veiligheidsregio's werken vanuit de monodisciplinaire kokers met daarboven een multidisciplinair dak, wordt de hoofdstructuur van de VRZ vanuit een multidisciplinaire invalshoek ingevuld. In een volgende Nieuwsbrief wordt hier nader op ingegaan.

Een uitgebreide toelichting op de Hoofdstructuur VRZ wordt beschreven in Hoofdstuk 6 van de notitie Strategisch Reorganisatiedocument. Deze kunt u vinden op onze website www.vrzeeland.nl > Nieuws en Publicaties > Publicaties.

Organiseren in een netwerk – Algemene kenmerken

Deelnemende organisaties werken aan een gezamenlijk doel, in onze situatie: fysieke veiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing.

- Iedere partner opereert vanuit eigen rol en primaire verantwoordelijkheid
- Iedere partner brengt eigen expertise en competenties in
- Investeren in relaties in het netwerk, zowel bestuurlijk als operationeel, is van groot belang
- Netwerken is een continu, dynamisch en cyclisch proces
- Open informatie-uitwisseling met behulp van pro-actief informatiemanagement en ICT
- De basis is een horizontale, platte organisatievorm met korte lijnen
- Autonome organisaties die gelijke partners zijn in het netwerk
- Eén organisatie fungeert vaak als de spil in het netwerk, hier: Veiligheidsregio Zeeland
- De VRZ past haar organisatievorm hier daadwerkelijk intern op aan: sturing op rollen.

Project Pro-Actie en Preventie, een tussenstand

Vanuit de negen basisvereisten waaraan de Veiligheidsregio's in Nederland moesten voldoen, loopt binnen onze Veiligheidsregio deelproject 7, onder aansturing van projectleider André Willemstein, brandweercommandant Goes, nog steeds door. In de Nieuwsbrief van november 2007 heeft u daarover al eerder kunnen lezen.

De projectgroep kent een brede vertegenwoordiging vanuit Zeeuwse gemeenten en provincie Zeeland. De projectgroep komt maandelijks op de laatste donderdag van de maand in Goes bij elkaar, met als doel om pro-actie en preventiebeleid in Zeeland in de toekomst eenduidig binnen de totale Veiligheidsregio vorm te geven en te zorgen dat taken en verantwoordelijkheden duidelijk worden weggelegd.

Pro-actie en Preventie wordt binnen het vakgebied steeds vaker benoemd met het begrip risicobeheersing, dat veel breder is dan de nu nog bekende brandpreventie. Veel energie en tijd is besteed aan afstemming en eenduidige beeldvorming rond dit onderwerp met alle betrokken partijen, vooral om te bewerkstelligen dat Risicobeheersing multidisciplinair wordt vormgegeven op de meest efficiënte en effectieve manier.

Gedurende de looptijd van het project kreeg de reorganisatie van de VRZ vorm en inhoud en is er ook de nodige tijd besteed aan het vinden van de juiste aansluiting en het juiste tijdstip daarvoor van project 7 bij de vernieuwde VRZ-organisatie.

Dat betekent concreet dat een multidisciplinaire aanpak pro-actie en preventie nu benoemd is als product binnen het cluster Advies & Informatievoorziening van de nieuwe hoofdstructuur. De leidinggevende van dit cluster wordt in die rol verantwoordelijk voor de implementatie van Risicobeheersing waarmee de taak van André Willemstein als projectleider er op zit.

Voor de duidelijkheid: de oorspronkelijke (monodisciplinaire) brandpreventie blijft onderdeel van basisbrandweezorg.

Zo ver is het op dit moment nog niet, eerst zal project 7 afgerond worden. De projectgroep buigt zich nog over de invulling van het product in deelproducten en geeft haar visie hoe en door wie vanuit welke plek in de organisatie daar invulling aan gegeven kan worden en het aantal formatieplaatsen dat daar voor nodig is. Voor het bestuur wordt daarmee inzichtelijk wat het prijskaartje is dat hangt aan een kwalitatief hoogwaardige multidisciplinaire aanpak van Risicobeheersing.

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland op 28 februari 2008 zijn de resultaten van de kwaliteitsfoto Brandweer Zeeland gepresenteerd. Om het afgesproken lokale en regionale niveau te bereiken is er een bestuursovereenkomst gesloten. Met het ondertekenen van deze bestuursovereenkomst is de volgende stap in de verbetering van de brandweezorg in Zeeland en de verdere intensivering van de samenwerking gezet!

Brandweer in Zeeland gaat samen voor kwaliteit

Concreet betekent deze bestuursovereenkomst onder andere:

- Voor alle gemeenten binnen de regio Zeeland als ook voor het onderdeel Brandweer Zeeland (regionale brandweertaken) van de Veiligheidsregio is afgesproken dat zij moeten beschikken over hetzelfde basisniveau aan brandweezorg (op alle onderdelen een niveau van 62,5%);
- Elke gemeente voor zich is verantwoordelijk om de brandweerorganisatie, in lijn met het langere termijn perspectief, voor 31 december 2009 minimaal op het gezamenlijk overeengekomen kwaliteitsniveau te brengen;
- Een tweetal metingen (een tussentijdse en een evalueatie) naar de kwaliteit van de

brandweezorg in Zeeland zullen worden uitgevoerd. Beide metingen volgens een externe audit.

Met betrekking tot de brandweer Zeeland hebben de bestuurders, op basis van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zeeland, ook enkele aanvullende afspraken gemaakt. Onder andere is afgesproken dat er een projectcommissie wordt ingesteld, bestaande uit drie bestuurders voor het behartigen van specifiek bestuurlijke belangen bij de vorming van een brandweer Zeeland. De projectcommissie valt onder het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland. De drie bestuurders zijn burgemeester J.F. Mulder (Hulst), burgemeester W. Nuis (Tholen) en burgemeester W.J.A. Dijkstra (Vlissingen).

De commandant Brandweer Zeeland van de Veiligheidsregio Zeeland, Peter van Dijk, is als gedelegeerd projectleider belast met de uitvoering van de genomen besluiten, onder aansturing van de projectcommissie.

Nadrukkelijk genoemd in de gemaakte afspraken is dat de vrijwilliger binnen de brandweerorganisatie behouden dient te worden en dat diens functioneren ten minste beter of op hetzelfde niveau gefaciliteerd dient te worden.

Verder is de voorzitter van de Veiligheidsregio verzocht onderhandelingen aan te gaan met vertegenwoordigers van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met het oog op het afsluiten van een 'Convenant Veiligheidsregio'. Tijdens de volgende vergadering van het Algemeen Bestuur op vrijdag 9 mei a.s. zal dit aan de orde komen.

Peter van Dijk, regionaal commandant Brandweer Zeeland: "Elke gemeentelijke brandweer alsook de regio is inmiddels hard aan de slag met het maken van een plan van aanpak. Zo'n plan beschrijft hoe de organisatie het afgesproken kwaliteitsniveau denkt te gaan bereiken.

Ieder korps in Zeeland is zich na de gemaakte kwaliteitsfoto bewust van zijn sterke en minder sterke punten in de veiligheidsketen. Winnen doen we op sterke punten, daarom is het goed dat we samenwerken en gebruik maken van elkaars kwaliteiten. Alleen door samenwerking kunnen we deze kwaliteiten nog verder verbeteren voor de toekomst van de brandweer en onze bijdrage leveren aan de veiligheid in Zeeland. Op deze manier vormt Brandweer Zeeland een sterk team dat behulpzaam, daadkrachtig en deskundig is."

Kernwaarden brandweer

Er zijn drie kernwaarden vastgesteld voor de brandweer in Nederland: behulpzaam, deskundig en daadkrachtig. Deze kernwaarden wil de brandweer uitstralen naar de maatschappij. Ze staan voor het gewenste imago van de brandweer. Als burgers aan de brandweer denken, moeten deze begrippen bij ze naar boven komen. De begrippen zijn ontwikkeld aan de hand van een groot aantal interviews en een onderzoek onder burgers naar het imago van de brandweer. "Er is een begrippenlijst opgesteld met typerende kernwaarden voor de brand-

weer, bijvoorbeeld moed, heldendom en innovatief. Maar al die begrippen hebben we uiteindelijk in deze drie kernwaarden samengevat", vertelt Dianne Deurloo, lid van het landelijke Communicatienetwerk Brandweer (Cobra) en communicatieadviseur van de Veiligheidsregio Zeeland. De begrippen moeten zowel van toepassing zijn op de warme als koude kant van de brandweer. Deurloo: "Uit het onderzoek is ook heel duidelijk naar voren gekomen dat mensen weinig zicht hebben op de andere taken van de brandweer, zoals de controle

houden op en advies geven over bouwvoorschriften en brandveiligheidsverordeningen en het geven van voorlichting. Dat willen we verbeteren." De volgende stap is dat de kernwaarden doorvertaald worden naar de praktijk. Het netwerk Cobra denkt ook nog na over een slogan en een landelijke campagne om de kernwaarden te promoten. Het Regionaal Managementoverleg van de brandweer in Zeeland heeft de kernwaarden omarmd en wacht met spanning op de verdere introductie en campagne van de kernwaarden, landelijk en in Zeeland.

Behulpzaam

We stellen ons altijd behulpzaam op. We zijn open en makkelijk toegankelijk voor allerlei hulpvragen. We geven gevraagd en ongevraagd advies vanuit onze verantwoordelijkheid voor de maatschappij. We staan 24 uur per dag klaar om iedereen in nood te helpen.

Deskundig

We verstaan ons vak; we stellen alles in het werk om noodsituaties te voorkomen en bieden professionele hulp en nazorg. We weten op basis van onze kennis en ervaring waar onze omgeving mee te maken heeft. We streven voortdurend naar verbetering van onze hulpverlening, adviezen en oplossingen.

Daadkrachtig

We hebben passie voor ons vak. We doen wat we zeggen en wel direct, ook al vergt dit soms enige moed. We zijn een sterk team dan van aanpakken weet. Niet alleen wanneer er gevaar dreigt, maar juist om dit te voorkomen.

Bureau GHOR Zeeland bruist van ambitie!

Na een recente ronde van werven en selecteren neemt het bureau GHOR nu fors in omvang toe. De bestaande vacatureruimte kan naar verwachting op korte termijn volledig worden ingevuld. Dat betekent concreet dat fase 2 uit het Plan van Aanpak zoals dat aan de Inspectie Gezondheidszorg is voorgelegd, kan worden afgerond.

Als het bureau op sterkte is, zijn veertien medewerk(st)ers (10 fte) werkzaam voor bureau GHOR en kunnen de voorgenomen plannen met daadkracht ter hand worden genomen.

Huidige en nieuwe GHOR-medewerkers kwamen op 7 en 8 april jl. bijeen voor een teambuilding en schaalden zich enthousiast achter de plannen van directeur GHOR a.i., Henk Janssen. Bij de start van de bijeenkomst was ook burgemeester A.J. Huisman van de gemeente Reimerswaal aanwezig om kennis te maken. Sinds februari jl. maakt de heer Huisman deel uit van het

Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland, waarbij hij de portefeuillehouder GHOR is.

De teambuilding was er op gericht om alle medewerkers kennis te laten maken met elkaar en om met het nieuwe team een eerste stap te zetten richting een concreet activiteitenplan voor het bureau GHOR. Die opzet is meer dan geslaagd. Eerst werd iedereen in de gelegenheid gesteld zichzelf uitgebreider aan de rest van het team te presenteren. Dit gebeurde onder andere aan de hand van het kernkwadrantenmodel van Offman.

Na de lunch werd de stap gezet van individu naar team. Met elkaar werd gesproken over welke kernkwaliteiten het team wil laten zien, welke ambities we met elkaar hebben, welke cultuur we met elkaar vorm willen geven en welke leiderschapsstijl daar bij past. Het nieuwe team heeft absoluut potentie, zo was het algemene gevoel na afloop van de bijeenkomst. Alle deelnemers zijn met een goed gevoel huiswaarts gegaan en met name de nieuwe medewerkers willen snel aan de slag. Een nieuwe medewerkster, die haar huidige baan nog moet opzeggen, verwoordde dat als volgt: "Ik voel me al met één been binnen de GHOR staan!"

Het eindresultaat van de teambuilding werd door Marjolein Hage, sinds augustus 2007 werkzaam als beleidsmedewerker bij de GHOR, samengevat: "Ik kijk met enorm veel vertrouwen uit naar de toekomst van de GHOR met dit team, we gaan er echt iets moois van maken!"

Burgemeester Huisman beaamt dit: "Mijn indruk van het GHOR-bureau Zeeland is, na gesprekken met directeur Henk Janssen en beleidsmedewerker Annemieke Scharloo en door mijn kennismaking met de medewerkers tijdens de teambuildingsbijeenkomst, zeer positief. Ik heb er een goed gevoel bij. Ook via andere kanalen hoor ik dat de GHOR in Zeeland haar taken goed en gedegen oppakt. Daarmee ben ik een burge-

meester die zijn GHOR-toekomst zeer optimistisch tegemoet ziet."

Octopus leidt tot betere en snellere medische zorg tijdens calamiteiten

Bij grotere calamiteiten moet onder grote tijdsdruk een veelheid aan activiteiten worden uitgevoerd. Ook in meldkamers van hulpdiensten. Octopus is een landelijk dekkend systeem voor ambulancebijstand, gewondenspreiding en –registratie en bespaart tijd. Alle meldkamers in Nederland zijn sinds 31 maart 2008 aangesloten op dit systeem. Op die dag is tijdens een bijeenkomst bij de Regionale Ambulance Voorziening (RAV) in 's-Hertogenbosch het systeem Octopus officieel landelijk geïmplementeerd en operationeel geworden.

Het Bureau Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR Zeeland) en de Gezamenlijke Meldcentrale Zeeland (GMZ) in samenwerking met de Regionale Ambulance Voorziening Zeeland (RAVZ) behoren tot één van de eerste regio's die met Octopus aan de slag zijn gegaan.

Marjolein Hage, die vanuit haar functie als beleidsmedewerker GHOR betrokken is bij de implementatie van Octopus, legt uit: "Als een regio vroeger behoefte had aan bijstand van extra ambulances, dan moesten de centralisten de aangrenzende meldkamers ambulancezorg persoonlijk bellen

met de vraag hoeveel capaciteit zij konden leveren. Sommige regio's werkten met overzichten in Excel-bestanden, maar die waren niet 7 x 24 uur up-to-date. Sinds 31 maart 2008 hoeft dit niet meer. Octopus biedt realtime inzicht in de beschikbare ambulancecapaciteit in heel Nederland en kijkt hoeveel ambulances er op dat moment in de regio, in de buurtregio's en zo nodig in heel Nederland beschikbaar zijn. Met een paar muisklikken kunnen regio's gealarmeerd worden. Het systeem zoekt automatisch naar de dichtstbijzijnde ambulancepost, waar de hulpregio's hun ambulances naar toe kunnen sturen."

Naast het ambulancebijstandsprogramma bevat Octopus een module gewondenspreiding waarmee slachtoffers zo efficiënt mogelijk over de ziekenhuizen worden verspreid. Door gebruik te maken van een database weet de centralist heel snel hoeveel gewonden per uur naar welk ziekenhuis kunnen worden gestuurd. Om het gebruik van het systeem zo eenvoudig mogelijk te houden is aansluiting gezocht bij de reeds bekende systemen waar centralisten in een meldkamer mee werken. Samengevat: de invoering van het Octopussysteem leidt tot betere en snellere medische hulpverlening door de GHOR en haar ketenpartners.

De toekomst

In de toekomst zal het dynamische systeem nog meer informatie aanbieden. Ook is Octopus uitermate geschikt voor de toevoeging van andere functionaliteiten zoals het verschaffen van informatie aan de ziekenhuizen of het slachtoffervolgsysteem. Het heeft zelfs de potentie voor gebruik bij dagelijkse zorg en niet alleen bij calamiteiten.

Virtueel oefenen met het Commando Plaats Incident (CoPI)

In 2007 is de Veiligheidsregio gestart met virtueel oefenen met de leden van het Commando Plaats Incident (CoPI). In het CoPI zitten Officieren van Dienst van Brandweer, Politie en Geneeskundige Hulpverlening en een ambtenaar Openbare Veiligheid van een gemeente. Onder leiding van een Hoofdofficier van Dienst Brandweer delen zij in het CoPI met elkaar de informatie over een incident die binnen de verschillende diensten bekend is en stemmen zij te nemen acties af.

Coördinator opleiden en oefenen van de Veiligheidsregio Zeeland, André Franssen, vertelt: "Met deze oefening worden meerdere doelstellingen tegelijk bereikt, waaronder voor velen de kennismaking in de praktijk met de geactualiseerde Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure (GRIP) 2008. Eén van de vernieuwingen is de taakomschrijving en functie van de Ambtenaar Openbare Veiligheid (AOV) als liaison in het CoPI. Voor veel AOV-ers is het nieuw om mee te doen in een CoPI-oefening. Het is een mooie gelegenheid voor de verschillende disciplines

om elkaars functie in het CoPI te leren kennen. Ook leren meer mensen van de verschillende disciplines elkaar kennen, wat de samenwerking bevordert."

Humphrey Saffrie, AOV gemeente Sluis: "Vanuit mijn functie als AOV-er bemerk ik wel een verschil in informatieverwerking. Als ambtenaar die meer op de administratieve processen gericht is, werk je samen in het CoPI met meer technisch ingestelde hulpverleners. Deze praktijkgerichte oefeningen zijn zinvol om tot betere samenwerking te komen." Zijn collega Sjeff Neve, AOV

gemeente Hulst, vult aan: "Het is nuttig. Ik heb al vaker meegedraaid met oefeningen van de brandweer, maar dit is breder van opzet, ook de Officieren van Dienst Politie en Geneeskundig oefenen mee. Je leert altijd opnieuw van ieder scenario en van elkaars inbreng."

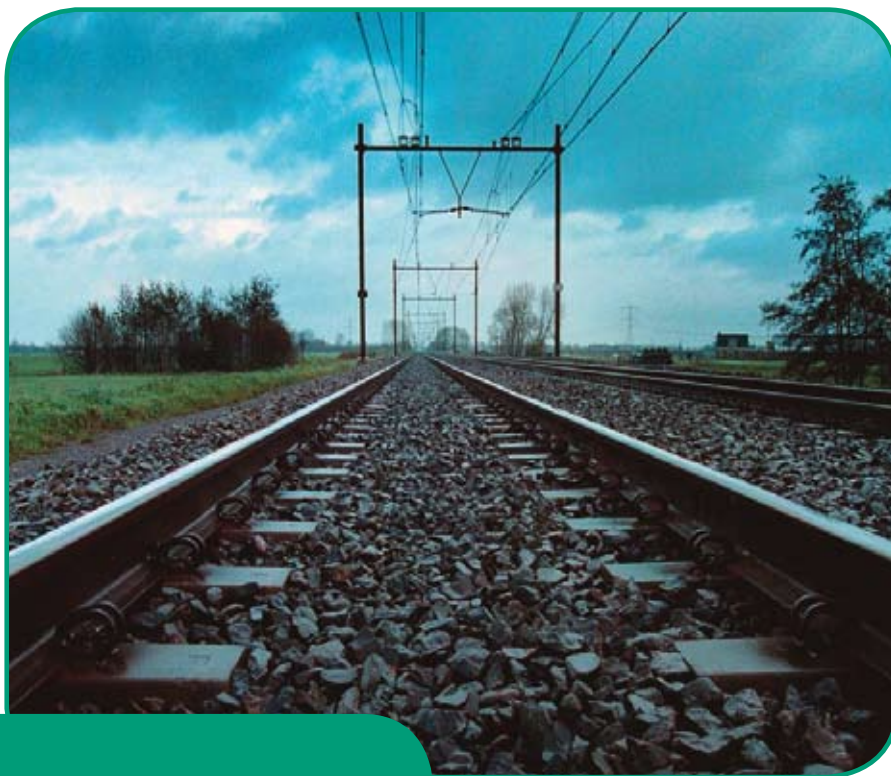
Officier van Dienst Geneeskundig, Kees Kramer, ziet als voordeel van het virtuele oefenen dat de situatieschets van de ramp veel duidelijker overkomt dan bij een papieren oefening. Dat geldt vooral voor de interactie tussen de verschillende processen van brandweer, GHOR, gemeente en Politie. "Het is zeer beeldend op deze manier. Dan zegt de brandweer bijvoorbeeld dat de ambulances op een bepaalde plek niet mogen staan. Dat lijken misschien kleinigheden, maar ze zijn wel realiteit, waar je direct op moet anticiperen."

Leon Havermans van Brandweer Tholen heeft in het kader van een scholingstraject als oefenleider opgetreden bij een aantal van de Virtuele CoPI-oefeningen in het najaar van 2007. "De feedback die we van de deelnemers aan deze multidisciplinaire virtuele oefening krijgen, is positief. Virtueel oefenen maakt dat iedereen vanuit zijn eigen discipline naar hetzelfde kijkt en dat deelnemers zich makkelijker kunnen inleven."

Het virtueel oefenen voor CoPI-leden wordt in 2008 voortgezet. Verspreid over 2008 zijn er ruim dertig van deze virtuele CoPI-oefeningen gepland, waarbij de helft wordt besteed aan beoefening van trainincidenten [zie ook pagina 10 over het Rampbestrijdingsplan treinincidenten].

Rampbestrijdingsplan voor een zwaar treinincident in orde

Het Rampbestrijdingsplan Train Incident Management Zeeland (TIMZ) is getoetst door de provincie Zeeland.

Samengevat is het resultaat van de toetsing:

Het Rampbestrijdingsplan voldoet aan de wettelijk eisen. Het plan is een verbetering van het rampbestrijdingsplan dat in 1999 is vastgesteld. Met name de uitwerkingen op de operationele niveaus van CoPI en ROT zijn een grote vooruitgang. Aandachtspunt voor o.a. een revisie is de Bestuurlijke Coördinatie. Het is zeer belangrijk de beschreven maatregelen te beoefenen. Het belang van oefenen kan niet genoeg worden onderstreept. Dit kan concrete verbeterpunten voor de rampenbestrijding opleveren.

De toetsingsopmerkingen worden in de aankomende revisie van het rampbestrijdingsplan TIMZ doorgevoerd. Tevens is er eind april 2008 overleg tussen Prorail en de klankbordgroep TIMZ over een aantal landelijk vastgestelde wijzigingen in de procedures voor spoorwegincidenten. Deze wijzigingen hebben onder andere betrekking op:

- uitbreiding van de incidentenmatrix van 12 naar 20 treinincidentscenario's;
- vernieuwing van de procedures ten aan-

zien van alarmeren en ruim uitschakelen;

- aanwijzing van groene zones, zijnde afhandelingsplaatsen van treinen met verdachte objecten.

De medewerkers planvorming en procescoördinatie rampenbestrijding en crisisbeheersing zijn in nauwe samenwerking met de Gezamenlijke Meldcentrale Zeeland momenteel bezig met de voorbereidingen voor implementatie van het rampbestrijdingsplan.

Wat het oefenen betreft, zijn er ook al diverse stappen gezet:

Tijdens bijeenkomsten in december 2007 voor de Regionaal Operationele Leiding* (ROL) heeft een VRZ-medewerker van planvorming en procescoördinatie het rampbestrijdingsplan met bijbehorende scenario's en procedures gepresenteerd. Tevens heeft Pro Rail tijdens de ROL-themadagen een introductie gehouden over treinincidenten.

In 2008 wordt de helft van de ruim dertig Virtual Reality CoPI-oefeningen besteed aan beoefening van het Rampbestrijdingsplan TIMZ, waarbij een OvD-Rail van Pro Rail deelneemt aan het CoPI [zie ook pagina 9]. Voor september 2008 wordt een grote multidisciplinaire oefening voorbereid in samenwerking met Pro Rail en NS Reizigers waarbij daadwerkelijke inzet van mensen en middelen zal plaatsvinden.

** tot de ROL behoren de functies Officier, Hoofdofficier en Commandant van Dienst Brandweer en Adviseur Gevaarlijke Stoffen*

Beter voorbereiden op overstromingen

De regering wil dat Nederland zich goed voorbereidt op de gevolgen van een overstroming. Op dit moment is er bij velen onvoldoende besef wat je moet doen bij een (dreigende) overstroming. Daarom wordt de organisatie rond een overstroming verbeterd en komt er meer informatie over waterrampen en de gevolgen daarvan. Dat gebeurt door de Taskforce Management Overstromingen (TMO), een door de regering ingesteld 'aanjaagteam'.

TMO organiseert in het hele land, in samenwerking met veiligheidsregio's en waterschappen, driedaagse sessies waarin alle betrokken hulpverleningsinstanties en overheden zich richten op de planvorming voor geval zich een overstroming voordoet.

De Veiligheidsregio Zeeland heeft de voorbereidingen op een overstroming en op de gevolgen daarvan ingebed in het tweejarige uitvoeringsprogramma WaVe – Watersnoodaanpak Veiligheidsregio. In januari jl. is er een driedaagse geweest voor alle

betrokkenen boven de Westerschelde en in maart jl. voor Zeeuws-Vlaanderen.

Bestuurlijk dilemma

Tijdens de beide Zeeuwse driedaagse sessies kwam expliciet het bestuurlijke

dilemma tot uiting: op welk tijdstip neemt het bestuur het besluit te accepteren dat op dag X er een dreigende watersnood is?

T-5: Vijf dagen van tevoren is er relatief hoge onzekerheid dat de overstroming daadwerkelijk zal gebeuren maar is er nog wel voldoende tijd voor:

- evacuatie van mens en dier (naar veilig gebied brengen, de zgn. horizontale evacuatie);
- organisatie van de hulpverlening.

Het aantal slachtoffers zal naar verwachting beperkt blijven tot een gedeelte van de mensen die het gebied niet willen verlaten. Grote kans dat alle maatregelen uiteindelijk niet nodig blijken te zijn.

T-3: Drie dagen van tevoren heeft een bestuurder meer zekerheid dat de overstroming zal plaats hebben, maar is er minder tijd voor evacuatie:

- Verticaal in veiligheid brengen van mens en dier, dat wil zeggen: naar hoger gelegen gebied en op verdiepingen/daken van huizen;

- geen organisatie van de hulpverlening. Het aantal slachtoffers zal naar verwachting evenredig stijgen omdat meer mensen in het overstromingsgebied blijven; grote kans dat er meer maatregelen genomen hadden moeten worden.

T-1: Eén dag van tevoren moeten hulpverleners ook zichzelf in veiligheid brengen zodat zij zich kunnen richten op de latere hulpverlening *als gevolg van de overstroming*.

Bestuurders krijgen te maken met een zeer lastig dilemma. Onder welke criteria voor informatievoorziening worden besluiten genomen over het horizontaal of verticaal evacueren van dieren en mensen? Maar ook: wanneer besluiten bedrijven hun processen stil te leggen en wanneer starten bijvoorbeeld musea met het in veiligheid stellen van culturele erfgoederen? Onder andere deze dilemma's komen aan de orde tijdens de Zeeuwse Netwerkdag op woensdag 14 mei 2008. Heeft u geen uitnodiging ontvangen en/of u zelf nog niet aangemeld? Doe dit dan alsnog snel. Ga naar onze website www.vrzeeland.nl > WaVe > Netwerkdag of neem contact op met mw. I. Vermaire-Burm, tel. (0118) 42 11 12, e-mail: i.vermaire@vrzeeland.nl.

Meer informatie:

- over TMO > www.platformoverstromingen.nl
- over WaVe > www.vrzeeland.nl > WaVe

Colofon

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de Veiligheidsregio Zeeland. Onze organisatie omvat rampenbestrijding en crisisbeheersing, brandweezorg, Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en de Gezamenlijke Meldcentrale Zeeland (GMZ).

De Veiligheidsregio Zeeland werkt nauw samen met gemeenten, Provincie Zeeland, Politie Zeeland, Rijkswaterstaat, zorginstellingen en vele andere partners om de veiligheid van de Zeeuwse inwoners en bezoekers te vergroten.

Contactgegevens

E-mail: info@vrzeeland.nl
www.veiligheidsregiozeeland.nl
 Tel.: (0118) 42 11 00
 Fax: (0118) 42 11 01
 Post: Postbus 8016,
 4330 EA Middelburg
 Bezoek: Segeerssingel 10,
 4337 LG Middelburg

Vormgeving en productie

Nilsson BV en Grafisch bedrijf Goes

Eindredactie

Afdeling Communicatie Veiligheidsregio Zeeland

Reacties / Adreswijziging

Voor meer informatie, reacties en adreswijzigingen kunt u bellen met de afdeling Communicatie, tel (0118) 421111 of mailen naar info@vrzeeland.nl

© Veiligheidsregio Zeeland,
 Middelburg, april 2008